יפעת מידע תקשורתי דרך מנחם בגין 96-98 (לשעבר דרך פ"ת) תל אביב 67138 טל. 03-5635050 פקס. 03-5617166

9.96x21.2	1	עמוד 22	מעריב - כותרת	22/08/2012	33391654-4
דוקטור אלי כרמו - 84260					

» ד"ר אלי כרמון

לסמוך רק על עצמנו

הרקורד של נשיאי ארה"ב מוכיח שישראל לא יכולה לסמוך על הבטחותיו של אובמה שימנע מאיראן יכולת גרעינית צבאית

הנושא המרכזי בוויכוח הציבורי בישראל ובמחלוקת בין מנהיגי ישראל וארה"ב על התקפת מתקני הגרעין האיראני הוא השאלה: האם ישראל יכולה לסמוך על הבטחות הנשיא אובמה לתת את הפקודה לפעולה צבאית, לפני שאיראן משיגה יכולת גרעינית צבאית? הנשיא פרס אמר לאח־רונה שהוא מאמין שאובמה ימנע נשק גרעיני מאיראן. הרקורד ההיסטורי של התמודדות נשיאי ארה"ב עם האתגרים שהציב בפניהם המשטר בטהרן סותר הנחה זו. הנשיא קרטר לא רק שלא סייע לשאה של איראן להתמודד עם המהפכה החומייניסטית, אלא גם לא הצליח לפתור את משבר 44 הריפלומטים האמריקאים שהוחזקו כבני ערובה במשך 444 ימים על ידי המשטר בטהרן.

הנשיא רייגן, הנחשב גרול הלוחמים נגד הטרור הבינלאומי בדורו, הפציץ את לוב ואת ביתו של שליטה קדאפי בגלל שני חיילים אמריקאים שנרצחו בבר בברלין, אך לא העז להתמודד עם טהרן. הוא אף הורה על נסיגת כוחות השלום האמריקאיים מלבנון לאחר שחיזבאללה, בהנחיה איראנית וגיבוי סורי, פוצץ פעמיים את השגרירות האמריקאית בביירות, גרם למות 270 חיילי מארינס בפיגוע התאבדות אחד, חטף או רצח עשרות אזרחים אמריקאים בלבנון וחטף מטוסים אמריקאיים באזור. הנשיא קלינטון ידע בדיוק מה חלקו של המודיעין האיראני בפיגוע נגד מגורי החיילים האמריקאים ברהראן שבסעודיה ב־1996, אך העריף מו"מ סודי עם ממשלתו של הנשיא "הרפורמיסט" חתאמי (מי זוכר אותו היום?) ושמר את המידע בסוד כדי שלא יצטרך לנקוט צעדי ענישה נגד איראן.

הנשיא בוש (הבן), שקיווה שכיבוש עיראק יסייע להדק את הטבעת הצבאית סביב צווארו של המשטר האיראני הסורר, לא הגיב על הסיוע האיראני ל"צבא המהדי" של מוקתדא אל־סדר וסיעותיו השונות, שנלחמו נגד הכוחות האמריק־איים בעיראק. בוש העדיף לתת אור ירוק לתקיפה ישראלית נגד כור הפלוטוניום בסוריה מאשר להתמודד בעצמו עם האיום האזורי החדש. מימוש פרויקט הגרעין הצבאי הצפון־קוריאני הוא דוגמה חיה להבטחות הלא ממומשות של קלינטון ובוש לפרק את המדינה הסוררת מנשקה המאיים על שכנותיה.

ישראל אינה צריכה להתייאש מלנסות לשכנע את מנהיגי ארה"ב, אירופה וארצות ערב בנחיצותה של פעולה צבאית נגד מתקני הגרעין באיראן. נראה לפעמים שאלה מעדיפים שישראל תעשה את "העבודה השחורה" כדי שבהמשך יוכלו להתלהם נגדה. אך מנהיגי ישראל צריכים להחליט על תקיפה עצמאית רק ברגע האחרון ממש של מה ששר הביטחון הגדיר "מרחב החסינות". הם צריכים לעמוד בפני הנטייה לעשות זאת בחיפזון יתר, במיוחד לפני סיום המשבר בסוריה שיש בו פוטנציאל לא רק לשנות את מאזן הכוחות האזורי נגד איראן, אלא לגרום לתהפוכות פוליטיות וחברתיות בתוך איראן עצמה. ⊗

הכותב הוא חוקר בכיר במכון למדיניות נגד טרור במרכז הבינתחומי הרצליה